

Beste ouders en verzorgers,

Geen enkele ouder wil dat zijn kind gepest wordt of zelf andere kinderen pest. Toch komt dit op elke school voor. De afgelopen weken hebben we op onze school te maken met een stijging van meldingen van ongewenst gedrag tussen verschillende leerlingen op onze school, maar ook in het dorp. We maken ons als team zorgen over deze toename en hebben afgelopen maandag tijdens een ingelaste teamvergadering aandacht besteed aan het thema pesten en hoe dit consequent aan te pakken binnen de school in samenwerking met ouders. Vorig jaar is door de stuurgroep PBS een preventieve aanpak opgesteld, maar door de bekende verdrietige situatie voor de zomervakantie is dit niet doorontwikkeld. Om als school transparant en eenduidig op te treden, volgt hieronder de per direct geldende procedure. Het moge duidelijk zijn, dat we op de Ds. Koningsbergerschool pestgedrag niet tolereren. Vangt u als ouder signalen op van uw kind over pestgedrag (zowel als gepeste, pester of omstander) dan graag zo spoedig mogelijk **melden bij de leerkracht van uw kind**.

De komende periode willen we graag met ouders en leerlingen in gesprek over deze aanpak van pestgedrag. Hiervoor zal een aantal ouders en leerlingen worden uitgenodigd. Doel is om een gezamenlijk gedragen aanpak te bespreken in samenwerking met alle betrokkenen en passend bij onze visie op gedragsregulering (PBS).

Omschrijving aanpak pestgedrag Ds. Koningsbergerschool

- Pesten moet serieus worden genomen door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd als ouders).
- Iedere betrokkene (school, kinderen en ouders) heeft een rol in het signaleren, aangeven, bespreken en, waar mogelijk, het oplossen van het pestgedrag.
- De school stelt zich tot de verplichting dat pesten bespreekbaar wordt gemaakt in de klas vanuit onze visie op gedragsregulering, vertaald in het schoolbrede PBS beleid.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen toch weer de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak die helder is voor iedere betrokkene. Hierin voorziet dit document.
- Wanneer de aanpak, zoals omschreven in dit protocol, niet het gewenste effect oplevert, dan is inschakeling van de vertrouwenspersoon noodzakelijk. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Hoe willen we hier als school, in samenwerking met onze ouders, mee omgaan?

- In school stellen we regelmatig dit onderwerp aan de orde. Onderwerpen als respect, veiligheid, omgaan met elkaar, aanpak van ruzies, etc. komen regelmatig aan de orde.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals: spreekbeurten, rollenspelen, groepsregels samen vastleggen aan het begin van ieder schooljaar, groepsopdrachten en samenwerk opdrachten.

- Leerkrachten hebben kennis van de fasen van groepsvorming en zetten gedurende het schooljaar hier gerichte activiteiten op in. School voorziet in voldoende lesmateriaal om uit te putten.
- Het voorbeeldgedrag van de leerkracht en de ouders thuis is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijk gedrag. Onze PBS aanpak geeft de omgangsnormen aan. Deze worden vanaf groep 1 aangeleerd.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen, is het afspreken van regels voor de leerlingen, leerkrachten en ouders:

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat, bij pestgedrag, het inschakelen van een leerkracht of ouder niet wordt opgevat als klikken:

- Je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of je ziet dat iemand wordt gepest en je komt er zelf niet uit, dan mag je de hulp van de leerkracht of je ouder vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Verantwoordelijkheid nemen moet!

- De medeleerling heeft de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te geven. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen.

- School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken voor haar eigen grenzen. Het is nooit de bedoeling dat ouders in school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen rondom pestgedrag dient de directie en het team van leerkrachten de verantwoordelijkheid te nemen binnen school en, indien nodig, overleg te voeren met de betrokken ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het signaleren en aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties aan de leerkracht en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. School heeft de verplichting om signalen serieus te onderzoeken en de uitgezette aanpak te communiceren met ouders.

De procedure:

Aanpak van pestgedrag in vier stappen.

Wanneer leerlingen pestgedrag constateren of zelf gepest worden, hanteren we de volgende stappen:

Stap 1:

Er eerst zelf, of samen uit te komen.

Stap 2:

Op het moment dat een leerling er zelf niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht of ouder voor te leggen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met de leerlingen het pestgedrag in kaart te brengen en op te lossen. De leerkracht doet verslag in het registratiesysteem en informeert de ouders van de betrokken leerlingen. Bij herhaling van pestgedrag volgen sancties (zie consequenties).

Wat gebeurt er als deze stappen niet voldoende werken?

Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de pester. De fases van bestraffen treden in werking. (zie bij consequenties). De naam van de pester wordt genoteerd in ons registratiesysteem, Parnassys. Bij iedere volgende melding omschrijft de leerkracht de toedracht van dat wat is gebeurd of gesignaleerd. Bij een derde melding worden ouders op school uitgenodigd om de te nemen consequenties te bespreken.

Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing voor alle partijen. Ouders worden op de hoogte gesteld.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties:

- a. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids (niet zichtbaar bijv. middels app, mail, etc.) pesten.
In dit geval zal de leerkracht in de groep een voorlichting geven over virtueel pestgedrag. Door openheid in de groep kan dit een mogelijkheid zijn om bij het probleem te komen, waardoor een oplossing kan worden gezocht. Ouders worden hierover geïnformeerd door de groepsleerkracht.
- b. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest, of constateert ongewenst gedrag van de pester (of de gepeste of medeleerlingen komen dit melden) en de beschreven stappen leveren niet het gewenste resultaat op voor de gepeste of de pester.
De leerkracht neemt opnieuw duidelijk stelling in. De straf is opgebouwd uit 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

Fase 1 (ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht van de consequenties)

- Een of meerdere pauzes binnen blijven;
- Na schooltijd binnen blijven tot alle kinderen naar huis zijn;
- Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht over zijn of haar rol in het pestprobleem;
- Afspraken maken met de pester over gewenste gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van de week (voor een korte periode) in een gesprek met de groepsleerkracht aan de orde. Gesprekken worden vastgelegd door de leerkracht in Parnassys.

Fase 2

- Wanneer voorgaande acties geen positieve gedragsverandering opleveren, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek in school. Van ouders en school

wordt verwacht dat ze als partners optreden. Het doel van het gesprek in deze fase is dat het pestgedrag nu echt moet stoppen. Met de betrokken ouders, kind en leerkrachten wordt een contract opgesteld, waarin dit staat beschreven. School en ouders zijn regelmatig in gesprek. Overtreedt de pester de gemaakte afspraken, dan gaat fase 3 onmiddellijk in, eventueel gelijktijdig met fase 4.

Fase 3

- Externe hulp wordt geschakeld vanuit het samenwerkingsverband. (Denk hier bij aan een pestcoördinator, vertrouwenspersoon, schoolarts, GGD, maatschappelijk werk, o.i.d.)

Fase 4

- De school kan er voor kiezen om de leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5

- In extreme gevallen kan de leerling in overleg met de vertrouwensinspecteur, de leerplichtambtenaar, het bestuur en de vertrouwenspersoon, geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling.

- Medeleven tonen, luisteren en bevragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert; wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist een reactie die de pester wil zien. De leerling laten zien dat je op een andere manier kunt reageren kan het pestgedrag stoppen.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/ beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet (over) beschermen. Bijvoorbeeld: naar school brengen of: "Ik zal het de pester wel even gaan vertellen". Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten kan toenemen.
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstraining; Jeugdgezondheidszorg, GGD, huisarts, leerplicht, etc.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van dit ongewenste gedrag (Oorzaken kunnen zijn: de baas willen zijn; jaloezie; verveling; buitengesloten voelen; zelf in het verleden gepest zijn; onrustige thuissituatie).
- Laten inzien wat het effect is van zijn of haar gedrag.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke en leuke kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school; wij houden ons allemaal aan deze regel. Duidelijk laten weten dat ongewenst gedrag consequenties heeft.
- Kinderen leren om niet gelijk kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding', of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school: elkaar blijven informeren en overleggen. Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pestgedrag.
- Zoeken van een sport of club, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen fijn kan zijn.

- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstraining; Jeugdgezondheidszorg; GGD; huisarts; leerplicht; etc.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open. Blijf in gesprek met uw kind. Maak het niet te zwaar.
- Pesten in school kunt u het beste gelijk met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of terug keren.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pestgedrag komt.

Ouders van de pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: ieder kind loopt de kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het met de ander doet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Blijf in gesprek met school.
- Maak uw kind duidelijk dat u samen met school achter de eventuele besluiten of consequenties staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van zowel het gepeste kind, als de pester serieus.
- Stimuleer uw kind om op een respectvolle manier met anderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en stimuleer gewenst gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind om voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er in school iets gebeurt en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost.
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel en bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan.